

kirjaamo@luke.fi

LAUSUNTO

9.10.2020

Dnro 340/2020

Asia: Peltovahinkoarvioinnin opas poronhoitoalueelle – Ohjeet vahinkoarviointiprosessin toteutukseen ja havaintojen tekemiseen
Viite: Lausuntopyyntöne 17.9.2020, Dnro 1993/00 05/2020

Paliskuntain yhdistys tuo esille vahinkoarviointioppaan luomisen viime metreillä sen ikävän tosiasian, että juuri eduskunnalle annetussa lakiesityksessä on teksti: ”*Jos lausuntoaasiassa on annettu tuomioistuimen ratkaisu tai asian tiedetään olevan vireillä tuomioistuimessa, lautakunta ei ratkaistuilta tai oikeudenkäynnin kohteena olevilta osin saa käsitellä osapuolen tekemää lausuntopyyntöä.*” Tämä tarkoittaa sitä, että jos tuomioistuin käsittely on vireillä, niin lausuntoa ei asiaan enää saa ja näin koko arviointiprosessi tässä laadittuine oppaineen joutuu sivuraiteelle. Yhdistys lähtee siitä, että porojen aiheuttamien peltovahinkojen arvioinnissa tehdään nyt suuri uudistus, että kuntakohtaisesta arviointitoiminnasta luovutaan ja tämän toiminnan sijalle saadaan ammattitaitoinen ja riippumaton arviointitoiminta ja että tätä toimintaa tulee lähivuodet testata ja että sen toimivuus nähdään ja että sitä voidaan tarvittaessa yhdessä kehittää. Ei ole mistään kotoisin esitys, että oikeudenkäynnin vireilläololla estetään arvioinnin opaskirjassa kuvatut ja sovitut toiminnot. Yhdistys tulee esittämään, että kyseinen tekstimuo- toilu on lakiesityksestä poistettava.

Paliskuntain yhdistys esittää seuraavia korjauksia opasluonnokseen:

- Opasluonnoksen tekstit ja terminologia täytyy saattaa yhdenmukaiseksi maa- ja metsätalousministeriön laatiman lakitekstiesityksen kanssa. Täytyy esimerkiksi tarkistaa, mitä termiä lakiluonnoksessa käytetään arviointitoimintaa tekevästä ryhmästä, onko se edelleen arviointilautakunta ym. Yhtenä esimerkkinä voidaan mainita kpl 2.1., s. 8, joka alkaa: ”Vahinkoarvioprosessi käynnistyy, kun toinen osapuoli ottaa yhteyttä joko vastapuoleen, tai arvioimislautakuntaan ja pyytää arviointia.” Tällaiset kohdat pitää uudistaa niin terminologialtaan kuin sisällöltään.
- Tiivistelmä ensimmäisen kappaleen viimeinen virke: ”Hankkeen yhteistyökumppanina on toiminut...” yhteistyökumppanina -sanassa kirjoitusvirhe.
- Tiivistelmä -kappaleen viimeinen virke: Mitä tarkoitetaan ”... ja arviointiprosessissa tarvittavasta tukimateriaalista.” Mitä tukimateriaalia esitetään prosessikaaviossa sivulla 5? Olisiko parempi sana *asiakirjoista*?
- Kpl 3.6., s. 17, ensimmäinen kpl, kolmas rivi: pilkutuksen puuttuminen häiritsee luettavuutta
- Kpl 3.9., s. 21, kuvateksti Kuvat 38 ja 39: ”Intensiiviviljelyssä ei tavallisesti tällaista esiinny.” Sanan tavallisesti voisi poistaa lauseesta.
- Kpl 4., s. 22: Sivun alareunan lakiviittaukset riistavahinkolakiin ja luonnonsuojelulakiin tehtävä yhdenmukaisella tavalla.
- Kpl 5, s. 23, kolmas kappale, kolmas rivi: ”Tilakohtaisesti pellon sadontuottokyvyn ero tilojen välillä voi olla jopa kymmenkertainen.” Yhdistys esittää kymmenkertainen sanan korvaamista sanalla *moninkertainen*.

- Kpl 5, s. 24, toinen, pitkä kpl: ”Talvituhojen osalta... vaikeasti perusteltavissa.” Yhdistys esittää koko pitkän kappaleen poistamista, koska sen sisältö on käynyt turhaksi tilakohtaisen vahinkoarvioinnin tul-tua arvioinnin menetelmäksi.
- luku 6. s.25, ensimmäinen kappale, toiseksi viimeinen lause lisättävä § -merkki kohtaan (poronhoitolaki 34 §)
- Kpl 7.1., s. 26, Korvauksen perusteet kappale: Yhdistys kysyy, minkä verran ko. kappaleessa esitetyistä tiedoista voidaan poistaa sen takia, kun korvausmenetelmä on tilakohtainen.
- Kpl 7.1., s. 26, ensimmäisen kappaleen viimeinen virke: ”Sadonmenetyksen määrä ja lasketaan lohkon todellisen sadontuottokyvyn pohjalta.” Ylimääräinen ja -sana pois virkkeestä.
- Kpl 7.1., toisen kappaleen viimeinen rivi: ”- Kustannuskertymä: uuden nurmen perustamiskulut + me-netetty sato = vahingon kokonaisarvo” Yhdistys esittää tekstin järjestyksen vaihtamista, että ensin mai-nitaan menetetty sato ja sen jälkeen uuden nurmen perustamiskulut.
- Sivuuilla 27 ja 38 esitetyissä taulukoissa on eroa, vaikka ne kuvaavat samaa asiaa. Yhdistys pyytää tarkis-tamaan niiden sisällön. Sivulla 38 taulukossa on mainittuna kaksi kertaa kylvötyön arvo.
- Kpl 9.1. Aitaaminen. Yhdistys pyytää tarkistamaan kappaleessa esitettävät lainaukset ja viitteet tehdyksi oikealla tavalla.
- luku 9.1., s 31, ensimmäinen virke: ”Arviolautakunnan/arviointiryhmän on otettava päätöksessään kan-taa aitaamiseen.” Yhdistys esittää harkittavaksi em. virkkeen perään lausetta: ”..., mikäli asia niin vaa-tii.”
- Liite 2, s. 40: Vahingon määrittely -kohta: Arviointipöytäkirjasta puuttuu ko. kohdasta aitaamis -asia, vaikka aitaamisasia on esitetty edellä kappaleessa 9.1. sivulla 31. Vahingonkorvauksen määräämisessä huomioon otettava seikka on aiempi aitaaminen tai aitaamisen kieltäminen.
- Liite 2, s. 40: Arvioinnin päätös ja vahinkojen korvaaminen -kohta: Kohdasta puuttuu vielä 1) päätöksen perustelut, 2) maininta, onko asiasta äänestetty ja äänestyksen tuloksen ilmoittaminen ja 3) kannanotto aitaamiseen (aitaamisvelvollisuus ja hyvä aidanrakentamistapa) kohdassa mainittujen asioiden lisäksi.

Näiden tarpeellisten lisäysten jälkeen herää kysymys, tuleeko kyseiseen kohtaan liikaa ylöskirjattavaa, minkä vuoksi voisi olla tarpeen laittaa Arvioinnin päätös -kappaleen edelle oma kappale alkaen esimer-kiksi otsikolla ja sisällöllä:

”Lausuntoasian ratkaiseminen

Jos lautakunnassa ilmenee erimielisyyttä asian ratkaisemisesta, päätetään asia äänestyksellä. Lautakun-nan lausunnoksi tulee ratkaisukokoonpanon enemmistön kannattama ehdotus ja äänen mennessä tasan se ehdotus, jota kokoonpanon puheenjohtaja on kannattanut.” ... minkä jälkeen tähän kappaleeseen pi-tää ottaa vielä mukaan maininta eriävän mielipiteen ylöskirjaamisesta.

Tämän jälkeen seuraisi oma kappaleenaan em. Arvioinnin päätös -kappale, jossa tuotaisiin esille loput mainituista ja edellä yhdistyksen esittämistä asioista. Vahinkojen korvaaminen -termin voisi jättää otsi-kosta kokonaan pois, asia sisältyy Arvioinnin päätös -termiin.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

jk/ao/kh/ma/jy/ms